

wat ik in 1925 schreef: Op enkele uitzonderingen na zijn de uitkomsten zoodanig, dat ik meen, dat het ziektebeeld van den kinkhoest door de toepassing van het vaccin geheel van aard veranderd is.

Amsterdam, 11 September 1926.

A. I. KROPVELD.

II.

Het artikel van A. KRIJGER over bovengenoemd onderwerp, naar aanleiding van de behandeling van 52 gevallen te Utrecht, waarbij slechts 22 een zeer goed en 11 een bevredigend gevolg vertoonden, verdient in verschillende opzichten onze belangstelling. Immers het is volkomen juist, dat lang niet alle kinderen zoo goed reageeren op het vaccin, zooals de geestdriftige mededeelingen in het begin ons wilden doen gelooven. Naast zeer treffende gevallen van verbetering ziet men niet minder treffende gevallen, die zich van het vaccin niets aantrekken. Voor eenige maanden behandelde ik een tweeling, een jongen en een meisje, 8 jaren oud. Bij het meisje daalde het aantal buien in 14 dagen vrij snel, terwijl de jongen zijn heftige buien, elk uur in den nacht, weken en weken bleef houden. Het mooiste gevolg zag ik bij een meisje van nauwelijks 2 jaar, dat na de eerste inspuiting 's nachts doorsliep, terwijl zij den vorigen nacht 22 buien had gehad. Hierbij nam ik ook waar het verschijnsel, dat ik nog nergens beschreven vond, n.l. dat na verloop van 4 of 5 dagen het schijnt, of het spuitje uitgewerkt raakt. Na één week had het kind weer 6 aanvallen 's nachts, die onmiddellijk na een grootere gift ophielden. Pas na 3 inspuitingen was de kinkhoest over.

Nog voor korten tijd spoot ik een kind in, uit Rotterdam hier gebracht voor de boschlucht, waar de huisarts had gezegd: als de verandering van lucht niet helpt, dan krijgt het kind een paar spuitjes en dan is de slijmhoest heelemaal weg. Ik heb de moeder echter tevoren gewaarschuwd, dat ook de spuitjes niet altijd hielpen; het kind heeft op 4 inspuitingen volstrekt niet gereageerd (1-2-3-5-millioen).

Dat zuigelingen in het algemeen gunstig reageeren op de inspuitingen, is ook mijn ervaring. Een verergering der buien op de inspuitingen nam ik nooit waar. Men moet echter in het oog houden, dat de ziekte in het begin neiging heeft, zwaardere en vlugger op elkaar volgende buien te geven.

Zeer belangwekkend is ook het gezin door mej. KRIJGER beschreven, waarbij 4 kinderen, poliklinisch ingespoten, na de inspuitingen verergerden, terwijl het 5de kind, thuis gebleven, deze verergering niet vertoonde. Daar zij schrijft, dat het haar niet gelukt is licht in dit vraagstuk te brengen, is het misschien niet ondienstig te wijzen op de zeer gevaarlijke methode van kinkhoestbehandeling, dié in ons land nog veel wordt toegepast, n.l. om de kinderen met kinkhoest, weer of geen weer, naar buiten te laten gaan. Hiertegen kan niet genoeg gewaarschuwd worden en het is niet onmogelijk, dat het 5de kind te Utrecht, behalve aan de spuitjes, eveneens ontkomen is aan de nadeelige invloeden van het naar buiten gaan.

In het zeer aardige boekje van HENRI STÉVENIN (Paris 1926, uitgever E. FLAMMARION) getiteld „*La Coqueluche*” — waarin hij o. a. mededeelt, dat NICOLLE en CONOR in 1913 35 pCt. onmiddellijke genezingen kregen met de vaccin-behandeling, doch dat in 20 pCt. der gevallen de toestand gelijk bleef — wordt over het uitgaan van kinkhoestpatiëntjes het volgende geschreven: . . . „On voit circuler partout des enfants atteints de coqueluche à toutes les périodes de la maladie. Nous croyons que c'est une grave erreur, car il s'agit d'une maladie aiguë de l'appareil respiratoire”. Omdat de ziekte zoo lang duurt, kan men in den zomer, bij mooi weer, over dag, de kinderen in een tuin of bosch naar buiten brengen, als zij geen koorts hebben !! „DEL COURT (Bruxelles) affirme que la coqueluche, soignée à la chambre, sans sorties, guérit plus vite et mieux et présente le minimum des complications”. PERRIN (Nancy) ziet de bronchopneumonie veel bij de kinderen, die gewandeld hebben, en zelden bij de kinderen, die in de kamer (goed geventileerd en matig verwarmd) behandeld worden.

De opvatting, dat de inspuitingen altijd helpen en dat kinderen met kinkhoest „naar buiten moeten”, is zeker niet juist.

Amersfoort, September 1926.

G. A. PRINS, *kinderarts*